

HINTS CopyRight

Jaargang 2

-

nummer 3

december 2006

HINT Nederland - Postbus 3074 - 5203 DB 's-Hertogenbosch Koemus 2 van Guda Boelens, foto Henk van der Zalm

TNT Post
Port betaald

Creativiteit

In dit nummer:

- 2 **HINT Noordoost maakt zich bekend**
Een nieuwe vereniging stelt zich aan u voor
- 3 **Creativiteit en hoogbegaafdheid?**
Creativiteit kan zich uiten in vele vormen
- 5 **Nog niet eens in staat een poppetje te tekenen!**
Waarom kwam de creativiteit niet aan bod?
- 6 **Hoogbegaafde kinderen zijn creatief**
Overpeinzingen aan het kampvuur op het kinderkamp
- 8 **Creativiteit: een onderdeelje van een groter geheel**
Een lezing die anders was dan gewoonlijk
- 10 **Creatief? En hoe!**
Ook ouders en leerkrachten moeten inventief zijn
- 11 **De ontdekking van het muzikale talent**
Over erfelijkheid en muziek in drie generaties

HINTS CopyRight is een uitgave van

Redactioneel

In de vorige HINTS CopyRight hadden we aangekondigd dat deze uitgave zou gaan over creativiteit. We verwachtten veel kopij daar ieder van ons met zijn/haar hoogbegaafd(e) kind(eren) de nodige creativiteit in huis zou moeten hebben. Je bent immers pas hoogbegaafd als je naast een hoge intelligentie ook motivatie en creativiteit bezit. Toch stroomde onze mailbox, helaas, niet over. Is er dan zo weinig creativiteit aanwezig of zijn er andere oorzaken aan te wijzen?

In een van de artikelen geeft de schrijver aan waarom de uiting van creativiteit wel eens kan blokkeren. Maar wat is creativiteit eigenlijk en in welke vorm kan deze zich uiten? In taal, kunst, muziek, spel? Het creëren kan beginnen door het geven van vrijheid aan onze kinderen en de ruimte om zelf keuzes te maken en hun eigen denken en ideeën te mogen volgen en te uiten. Als ze even niet spelen zoals dat verwacht wordt, maar hun eigen fantasie gaan gebruiken, dan laten ze het zien en ontstaan er verrassende creaties.

Maar niet alleen onze kinderen zijn creatief. Ze hebben het niet van vreemden. Iedere ouder weet hoe creatief je vaak zelf moet zijn als je hoogbegaafde kinderen hebt. En om als leerkracht een goede verstandhouding met je hoogbegaafde leerling op te bouwen zodat deze zich ontplooit en laat zien wat hij/zij kan, vraagt ook de nodige creativiteit. Dat 'het in de familie zit' is wel duidelijk als het gaat over de muzikale talenten zoals u kunt lezen in ons laatste artikel. Genoeg aanknopingspunten dus voor deze CopyRight waarbij we iedereen danken die aan de totstandkoming hiervan heeft bijgedragen. En mocht u op- of aanmerkingen hebben dan kunt u altijd reageren via redactie@hintnederland.nl.

Werkende draaimolen gemaakt door Yoeran, 6 jr

Allereerst echter een woord van welkom aan HINT Noordoost, een nieuwe HINT vereniging die zich kort geleden bij HINT Nederland heeft aangesloten. We wensen hen veel succes.

HINT Noordoost maakt zich bekend

Op 1 november jl. hebben we de vereniging Hint Noordoost opgericht. 'We', dat is een groep van zo'n twintig vrijwilligers die al een jaar of zes op allerlei manieren actief is voor hoogbegaafde kinderen. We hebben die jaren gewerkt vanuit een andere vereniging, maar een paar maanden geleden vonden we dat het tijd werd om op eigen benen te staan. En nu is het zo ver.

We wilden ons graag bij HINT aansluiten, omdat de structuur van HINT ons erg aansprak en omdat we bij HINT Nederland veel enthousiasme en inspiratie voelden. Ook vinden we het belangrijk dat organisaties die zich inzetten voor hoogbegaafden, in allerlei vormen samenwerken. Alleen op die manier kunnen we een sterke boodschap afgeven aan politiek, zorg en onderwijs. Dat er in HINT Nederland al een aantal verenigingen samenwerken die op hun beurt weer met andere verenigingen samenwerken in de Koepel Hoogbegaafdheid, vinden wij daarom erg belangrijk.

De afgelopen jaren zijn we vooral bezig geweest met het organiseren van spelmiddagen, cursussen, bedrijfsbezoeken en weekenden voor hoogbegaafde kinderen. Daarnaast organiseerden we lezingen en contactavonden voor hun ouders, kampeerweekenden voor gezinnen en lezingen en workshops voor scholen. We willen diezelfde activiteiten zeker voortzetten, maar daarnaast denken we ook aan meer gerichte ondersteuning voor onze leden. Bijvoorbeeld bij het zoeken naar passende hulp of passend onderwijs voor kinderen van de leden. Misschien dat elders binnen HINT al ervaring is opgedaan met dit soort hulp. Dan hopen we dat we een beroep mogen doen op de daar opgebouwde kennis en ervaring, om niet in de valkuilen terecht te komen die anderen al lang kennen.

We beginnen met onze activiteiten in de bovenste helft van Overijssel en de onderste helft van Drenthe (Zwolle, Steenwijk, Hoogeveen, Emmen). Daar willen we eerst weer een stabiele basis van leden, vrijwilligers, activiteiten en contacten opbouwen. Maar we trekken zo snel mogelijk verder naar het noorden. De eerste geïnteresseerde Groningers hebben zich al gemeld.

Het is prachtig om te zien dat het oprichten van een nieuwe vereniging zo veel energie bij mensen vrijmaakt. Nog voor we goed en wel bezig waren, was al iemand een website aan het bouwen en werden de eerste activiteiten gepland. Bij het bouwen van de website werd, als test, eventjes een aanmeldingsformulier on-line gezet en tien minuten later had het eerste lid zich al via dat formulier aangemeld. Prachtig om te zien dat je iets begint waar behoefte aan is. Tegelijkertijd is het jammer dat zoiets als een belangenvereniging voor hoogbegaafden in Nederland nodig is. Maar daarin staan we niet alleen. Een paar jaar geleden werd ik benaderd door een Amerikaanse universiteit die onderzoek deed naar hoe in Europa met hoogbegaafden werd omgegaan. Een van de belangrijkste constatering uit dat onderzoek was dat in bijna alle Europese landen de ouders van hoogbegaafde kinderen de motor waren achter de veranderingen die voor hoogbegaafden nodig zijn. Er is nog veel werk voor ons en wij hopen, samen met u, nog veel voor hoogbegaafden te kunnen betekenen. Peter Hoving, voorzitter

Creativiteit en hoogbegaafdheid?

Nynke de Jong

Wat is creativiteit, maar vooral, in welke vorm kan zich dat uiten?

Het opmerkelijke bij hoogbegaafde kinderen is dat zij dit juist op velerlei gebieden laten zien en dat op jonge leeftijd ook vaak laten horen. Het is de fantasie binnen hun belevingswereld. Grote verzonnen verhalen, of juist het dagelijkse taalgebruik. De meest gangbare vorm van uiting, het tekenen en schilderen, blijft voor elk kind een prachtige manier om iets neer te zetten naar hun beleving. Bij het tekenen kun je meer lezen dan alleen hun afbeelding. Juist de manier waarop en, als ze de kans krijgen, ook de vorm waarin kan verrassend zijn. Maar ook de verhalen die zij geven bij alleen wat strepen, laag of juist hoog op het papier, zijn erg verrassend.

Hun denkbeelden zijn fantastisch. Creativiteit uit hun hoofd. Bied een kind meer dan een standaard A4-tje. Vraag eens hoe groot het papier moet zijn. Een restant behangrol werkt heerlijk. Soms is een grote kartonnen doos meer de richting die gezocht wordt. Voor een stevig schilderij of juist om er doorheen te lopen. Verras de kinderen eens door lekker buiten te gaan verven, gewoon op de grond. In de zomer kan dit voor peuters en kleuters zelfs zonder kleding. Ooit gezien hoe zij genieten van het maken van kunst? Kijk eens hoe zij aan de slag gaan. Spattend, stempelend, met handen en voeten, en met kwasten.

Voor kinderen met een langere concentratie en voor de wat betere doorzetters is het prachtig hen kennis te laten maken met het echte werk. Schilderen op doek. Ja, dit kan simpel ook in de vorm van textielverf: je eigen sokken of T-shirt versieren. Maar ik bedoel hier een echt schilderij op doek. Dan zie je echte meesters aan het werk.

Maar creativiteit zit vooral in de wereld om hen heen

Als ze even niet spelen zoals dat verwacht wordt, maar hun eigen fantasie gaan gebruiken, dan laten ze het zien. Bouwen met blokken, Playmobilavonturen, aanleggen die-rentuin (met blokken), hutten bouwen, onderzoek tijdens een boswandeling. K'nex of Lego bouwwerken.

Maar soms is het ook deels de verhalen die er achter schuilen. Juist die kunnen zeer creatief zijn. Het is de eigen invulling die een kind er aan geeft en vooral de ruimte die daar voor geboden moet worden.

Creativiteit zit ook in het zelf bedenken van liedjes, soms met zelf verzonnen woorden. Er zijn kinderen die prachtig dansen zomaar in de woonkamer, of zelf muziek maken. Ook het geknutsel met elektriciteit en proberen een lampje te laten branden, uitvogelen hoe het werkt (met elektrisch laboratorium) en dit alles zonder een boekje, is ook een vorm van creativiteit.

Het zelf verzinnen, ontwikkelen, bezig zijn met het creëren met je eigen denken. Ook met koekjes bakken en hoe de koekjes dan uiteindelijk op de schaal komen te liggen, versierd en al, met of zonder eigen geknipte kleedjes. Laat ze maar hun gang gaan. Moedig ze aan, bied de mogelijkheden. Help ze met deze vrijheid aan keuzes. Verras het kind door zelf ook eens de grens te verleggen, iets nieuws er naast te leggen. Laat ze kiezen. Kijk naar wat het brengt en geniet er van.

Creativiteit zit ook gewoon in dagelijkse zaken. Tafeldekken en er iets bijzonders van maken. Niet zo speciaal, maar laat de kinderen er eens over nadenken, bied ze

de ruimte door het dekken en versieren aan hen over te laten. Komen er kaarsjes, bloemen (uit tuin geplukt), menukaartjes of mag er met stokjes worden gegeten? Staan er ineens kleine schaaltes naast het bord voor kleine hapjes? Of drinken zij water uit een wijnglas? Het is echt gezellig eten op deze wijze.

Bij het geven van vrijheid, de ruimte om zelf keuzes te maken, hun eigen denken en eigen ideeën te mogen volgen en uiten, daar kan het creëren beginnen.

Voor elk kind is het heerlijk dit te krijgen. Voor hoogbegaafden is deze behoefte wat meer aanwezig. Het uit zich op vele manieren. Het is noodzakelijk voor hun ontwikkeling. Voor elk kind. Het stimuleert hun denken en hun zijn. Laat ze zelf een weg zoeken, bied variatie en laat ze hun gang gaan.

Bewonder eigen initiatieven, moedig het aan. Zoek een oplossing om het, binnen je grenzen, uit te laten voeren. Help mee waar dit gewenst is en zie hoe mooi creëren kan zijn. Kijk niet alleen naar de uitvoering, hier kan men ook wel eens minder tevreden over zijn. Maar ze hebben zich wel even mogen uiten. Uit mogen leven in hun eigen beleving. Dat is geweldig en verdient naar behoefte de aandacht.

Ook al snap ik als ouder niet altijd wat de lol is van sommige creatieve ideeën, ik heb wel gezien dat het kind er verschrikkelijk veel lol aan beleefd heeft. Soms is het mengen van verschillende kleuren verf veel belangrijker dan het verven zelf (vooral steeds een nieuwe kleur toevoegen en kijken wat er gebeurt). Het is mij duidelijk dat kleuren, het mengen van kleuren, de groter wordende hoeveelheid ("ik heb al bijna een heel bakje vol") erg belangrijk zijn. Geschilderd wordt er nauwelijks. Sterker nog, na een hele middag is dit nog niet klaar.

Twee weken later komt deze wens nadrukkelijk nog een keer op tafel. Niet wetende waar dit naar toe gaat (of er ooit mee geschilderd gaat worden of een heel andere bestemming). Maar om een kind een hele middag hier mee aan de gang te zien, is prachtig. Ondertussen kan ik vertellen dat alles een kleur heeft: klei, borden, vazen, deuren, kozijnen, auto's, fietsen, kaarzen, boeken etc. Ik ben benieuwd waar de verf voor gebruikt gaat worden. Binnen de mogelijkheden gaat er altijd een oplossing gevonden worden. Hoe gek het idee ook is, weet je dat het met erg veel plezier maar vooral ook met veel beleving gemaakt is.

Het gebruiken van creativiteit. Dit leren te gebruiken, dat is waar het om gaat. Het de kans geven, en dit weten toe

te passen. Dan is de weg gelegd. De opgedane kennis kan dan creatief worden gebruikt. Dit lijkt voor de hand te liggen. Maar dat is niet zo.

Er kunnen veel belemmeringen zijn, vooral als aangepast gedrag een rol gaat spelen. Wanneer op school gewenste resultaten niet op tijd of binnen de norm gehaald worden kan het zijn dat voor creatieve toepassingen geen ruimte komt.

Het wordt dan simpel de regels volgen, ook thuis. Dan komen er geen verrassende toespelingen. Het links laten liggen of geen interesse tonen, zonder aanmoedigingen, zonder positieve ervaring, daar raakt de creativiteit verloren.

Het is duidelijk dat zonder motivatie, zonder de mogelijkheid, de vrijheid, en zonder kennis er geen creativiteit kan zijn. Wat is dan de vooruitgang? Juist het anders denken. Andere linken leggen. Creatief denken. Het creatief toepassen van opgedane kennis. Het is geen wonder dat hoogbegaafde kinderen school maar saai vinden. Wat is het nut van deze lesstof, en deze oefeningen? Heeft het nut in hun verdere leven? Waar dient het eigenlijk voor? Snappen doen ze het vaak wel. Dat is toch genoeg? Het staat toch al in een boek?

Met motivatie, de vrijheid zelf wat te bedenken binnen de regels, zou alles hen wat meer uitdagen. Duidelijk laten zien en voelen waar het voor dient, dan zijn ze meer gemotiveerd. Geef ze de ruimte deels zelf te ontdekken hoe het werkt en ze snappen het. Vaak zie je dat ze, eenmaal gemotiveerd, dit zelf thuis nog eens toepassen, in hun spel en

fantasie. Kennis vergaren is voor hen geen kunst. De kunst is het toepassen van opgedane kennis. Het zijn de ideeën die er mee gevormd worden. En dit in de ruimste zin van het woord. Het hiervoor openstaan, het bieden van ruimte dit te mogen gebruiken naar eigen inzicht, daar ontstaan de ontwikkelingen.

Anders en op heel eigen wijze.

Nynke de Jong is designer
nynkedejong@orange.nl

Films betreffend creativiteit, opgedane kennis, en creatief toepassen, zijn de volgende:

Lang leve de koningin

vanaf 4-5 jaar, familiefilm (meisje verveelt zich in de klas en ontdekt het spel schaken met een mooi schaakspel). Een prachtige film.

Proof

de film gaat o.a. over linken leggen. Een professor in de wiskunde probeert z'n dochter duidelijk te maken hoe je linken legt (kennis creatief toepassen). Dit wordt gebruikt binnen het vakgebied wiskunde. Een film deels over toepassing van nieuwe mogelijkheden.

Woordzoeker

Wilt u weten waar ons volgende themanummer over gaat? Los dan de woordzoeker op. De woorden staan zowel horizontaal, vertikaal als diagonaal verborgen in het onderstaande diagram. Een letter kan meerdere keren gebruikt worden.

Wilt u daarnaast ook kans maken op een dik puzzelwoordenboek of een Quest Special die worden verloot onder de goede inzendingen, stuur dan uw antwoord samen met uw adresgegevens naar redactie@hintnederland.nl.

CREATIVITEIT	NOORDZUIDHOLLAND
DINOSAURUS	ONDERZOEK
DISHARMONISCH PROFIEL	ORTHOPEDAGOOG
EMOTIONEEL	OUDERS
ENTHOUSIASME	PERFORMAAL
GEZIN	PGB
HINT	PROBLEMEN
HOOGBEGAAFD	PSYCHOLOOG
INSPIRATIE	RUGZAKJE
INTELLIGENTIE	SENSOMOTORIEK
IQ TEST	SPIRITUALITEIT
KLOOF	STERREN EN PLANETEN
KOEPEL	VERBAAL
LEERKRACHT	VERENIGING
LIMBURG	VERVELING
MOTIVATIE	VRIENDSCHAP
NOORDBRABANT	WISC
NOORDOOST	

D E H E T V O L G E L E E N O I T O M E
T I N E T E N A L P N E N E R R E T S N
N T S O M L E P E O K D E N U M M E R C
A A S H R S G K E I R O T O M O S N E S
B V A P A T A G E Z I N U A T O V E R I
A I T E I R H I V R I E N D S C H A P W
R T S T E R M O S D F A A G E B G O O H
B O N A L L I O P U I N S P I R A T I E
D M K L O O F T N E O N E I D E S E L O
R B N O O R D Z U I D H O L L A N D A N
O G E N Z Y N W E A S A T S L K O L A D
O P E R F O R M A A L C G N A M O I B E
N G O O L O H C Y S P I H O E U P M R R
C R E A T I V I T E I T T P O R R B E Z
E D A T H C A R K R E E L E R G C U V O
N O O R D O O S T T I E @ H I O I R S E
E I T N E G I L L E T N I N T T F G N K
N E M E L B O R P E N V E R V E L I N G
I Q T E S T D E G N I G I N E R E V E R
L A R U G Z A K J E H N D P U N T N L L

Nog niet eens in staat een poppetje te tekenen!

Arie van Kessel

Het triadische interdepentiemodel van Renzulli en Mönks zie je steeds opduiken als iemand probeert uit te leggen wat het verschil is tussen hoogintelligent (130+) en hoogbegaafd.

“Pas als de motivatie zo groot is dat het over de hoge intelligentie valt en ook over de hoge creativiteit, ontstaat er een gebied, het witte vlekje, dat we hoogbegaafdheid noemen.” Daarnaast zie je in de driehoek ook school, vrienden en gezin staan. Iedereen knikt dan meestal ja, als er beweerd wordt dat dat ook belangrijke factoren zijn. Maar dan stopt de uitleg, want de intelligente luisteraar heeft het ‘uiteraard’ en ‘natuurlijk’ begrepen en zegt kortaf: “Oké.”

Het verbaast mij steeds dat het hierbij blijft. Want waarom ging die jongen in groep 7 (IQ 120+), niet beginnen na de opdracht in school om een vrolijk mens te tekenen? Een jongen van wie ik wist dat er op school en thuis en bij vrienden geen of weinig weerstand is. Zijn motivatie stopte en zijn creativiteit kwam niet aan bod.

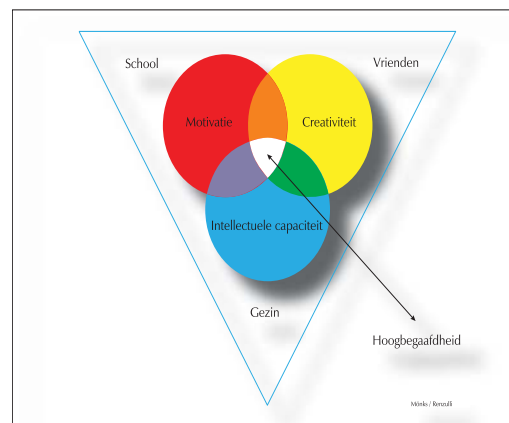
Hoogbegaafdheid kwam dus niet in beeld. Het zou geen kunst met een grotere k worden. Dat klopt. Maar waarom? Waarom begon hij niet? Ik vroeg het hem.

“Ik zit te denken” was zijn vlakke antwoord. Ik meldde hem dat ik dat niet geloofde. Ik zei letterlijk: “Jij weet precies wat je wilt tekenen. Je hebt al een plaatje in je hoofd.” Hij knikte bevestigend. Ik legde hem uit dat hij een heel mooi plaatje zag. Dat wilde hij natekenen. Maar hij wist dat hem dat nooit zou lukken. Dat kun je pas na het behalen van je diploma op de kunstacademie. Dat zou hij nooit kunnen en dat wist hij. Elke poging, zelfs al de eerste streep, zou hem het gevoel van falen geven.

Ik heb hem toen een andere opdracht gegeven. “Tekenen een mensfiguurtje, zo goed als jij het kan. Het zal heel kinderlijk zijn en misschien het mooiste gedrochtje dat ooit is getekend. Maar dat mag. Je bent nog geen 21. Laat mij eens jouw beste mensfiguurtje zien.”

Ik heb hem twee keer daarna geholpen bij een stukje techniek: hoe maak je een hoofd rond en hoe schets je radend een bewegend been? Zijn tekenervaring lag op een laag niveau. Hij had zelden geoefend. Na afloop had hij een dunbenig en langarmig wezen getekend met verder goede verhoudingen. Het figuurtje was vrolijk en de ledematen bogen, ook op de juiste plaats. Het was het meest expressieve figuurtje van heel de klas geworden. Om het figuurtje heen had hij op de hoogbegaafdenmanier los allerlei passende voorwerpen getekend, als sterren aan de hemel. Hiermee liet hij zien, in de vorm van een soort mind-map, wat hij allemaal wist van het figuurtje. Ik denk dat het voor hem de eerste leuke tekenles was. Hij was er zelf ook vrolijk van geworden en communiceerde blij met anderen.

De drie cirkels in het schema kloppen nog steeds. Wat we hier zagen was onkunde met de techniek en onerva-

het model van Renzulli en Mönks

renheid in het uiten. Hij voelde zich niet competent en dat bracht zijn motivatie naar nul.

Op dat moment straalde hij geen hoogbegaafdheid uit, integendeel, hij leek onbegaafd. Toch was hij niet onbegaafd maar onbekwaam. De school had hem nooit geleerd om te experimenteren of om zijn gevoel te gebruiken. Dat laatste was de school niet zo gauw gelukt, want juist hoogintelligente kinderen rationaliseren hun gevoel te sterk. De invloed van gevoel op hun expressie is dan meestal beneden de maat.

Ik heb me steeds afgevraagd waarom mij dit bij hem en bij dit soort kinderen, steeds lukte. Nu kan ik het intussen samenvatten met drie kernwoorden: Ik verklaarde hem competent om een kinderlijke tekening te maken. Mijn relatie met hem (hulpverlenende leerkracht – leerling) maakte dat hij me wilde volgen. Daarnaast gaf ik hem de ruimte (autonomie) om in een duidelijk begrensde vrijheid te experimenteren, met gebruik van de nodige hulpvragen.

Arie van Kessel is directeur van een basisschool. arievankessel@orange.nl

Dit themanummer gaat over creativiteit.

Maar waar zijn de creatieve bijdragen van de kinderen?

Dus: kun je mooi tekenen of verhalen schrijven, stuur eens iets op naar redactie@hintnederland.nl

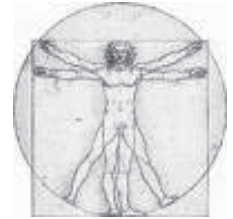
Hoogbegaafde kinderen zijn creatief

Tom Geestman

Ja, tuurlijk

Denk maar aan wonderkinderen als Mozart of aan Leonardo da Vinci.

Prachtig wat die gecreëerd hebben, we genieten er nog dagelijks van.
Sluit je ogen en denk aan wat er voortgekomen is uit zulke creatieve geesten.

Dat deed ik het afgelopen weekend ook op het kinderkamp in Zandvoort.
's Avonds bij het kampvuur werd er gitaar gespeeld, en blokfluit.

Ik sloot mijn ogen en dacht aan de muziek

Hmm, het klonk toch wat anders, ik kreeg geen hemelse glimlach op mijn gezicht.

Wat is dat toch, die creativiteit? Creativiteit levert toch schoonheid, verrukking?

Jehudi Menuhin, Vincent van Gogh?

Dat is natuurlijk niet de enige waarheid; vrij gebruikelijke omschrijvingen van creativiteit zijn de volgende:
Creativiteit (lat. creatio = scheppen) is het vermogen om nieuwe en/of ongebruikelijke oplossingen voor bestaande problemen te vinden.

Creativiteit is in het algemeen een gedragsvorm (attitude) die ontwikkelend en voortbrengend is.

De afgelopen kampen zijn de kinderen, voornamelijk de meisjes, aan het bouwen geweest met zware, harde bakstenen en straattegels.

Niet echt materiaal voor kleine kinderen.

Maar wat er van gemaakt werd waren heel vriendelijke en gezellige dorpjes voor hun zachte knuffels.

Er werd een hele (sociale) structuur bij verzonnen. Een hotel, een camping, huurwoningen.

Tuinen en parkjes, dorpjes in de buurt, wegen en straten.

Er was buurt- en gemeente-overleg over de bouwplannen en er ontstond bijna een afscheidingsbeweging die voor autonomie pleitte, los van het moederland.

Gelukkig onderbrak het middageten verdere escalatie en onenigheid.

Ook kunnen de kinderen met playmobil levensechte veldslagen spelen. Je maakt een opstelling van de poppetjes op een laag tafeltje.

Verduister de kamer en laat met een zaklantaarn de schaduwen over de muur lopen.

Door twee zaklantaarns te bewegen kun je de mannetjes op elkaar af laten lopen en bij elkaar vandaan laten rennen. Je kunt zo de monsters zelfs over de legers heen laten vliegen.

En natuurlijk kun je met magnetische staafjes en stalen kogeltjes leuke dingen bouwen. Maar als je kleine 'beestjes' maakt kun je die ook laten lopen door ze met een magneetje weg te duwen. Of je kunt ze door hun knieën laten buigen, een pootje laten optillen en dus bij een boom laten plassen.

En als de leiding het handelsspel vergeten is dan maak je toch je eigen spel? Geld is zo gemaakt, de regels van het spel zo bedacht en al de noodzakelijke hoofdprijzen kun je in de keuken vinden.

Ja, hoogbegaafde kinderen zijn creatief.

Nationale Onderwijs Tentoonstelling

Hoogbegaafdheidsplein

In 2007 wordt de tweejaarlijkse Nationale Onderwijs Tentoonstelling gehouden. Van dinsdag 23 t/m zaterdag 27 januari kunt u rondneuzen tussen alles wat er zoal geboden wordt in onderwijsland.

Uiteraard mag voorlichting over hoogbegaafdheid niet ontbreken. Sinds de vorige NOT, in 2005, is er een intensieve samenwerking tussen de Landelijke Informatiepunten Hoogbegaafdheid van SLO en CPS en de Koepel Hoogbegaafdheid. Op het Hoogbegaafdheidsplein vindt u het Landelijk Informatiepunt Hoogbegaafdheid, het CBO uit Nijmegen, de Koepel Hoogbegaafdheid en de vereniging voor Begaafdheidsprofiel scholen.

HAL 11 A072

Via de secretaris van HINT Nederland is een beperkt aantal gratis kaarten beschikbaar.

Weekendkampen

(nu ook met gemengde kampen voor pubers)

georganiseerd door HINT Noord- & Zuid-Holland

De meisjes- en jongenskampen worden ook komend jaar weer gehouden in Zandvoort, met uitzondering van het jongenskamp in april, dan gaan we naar IJmuiden.

Tijd: van zaterdagmiddag 17.00 uur tot zondag 17.00 uur.

De puberkampen (meisjes én jongens) worden gehouden in IJmuiden van zaterdagavond 19.00 uur tot zondag 17.00 uur.

De data kunt u vinden in de activiteitenkalender op www.hintnoordzuidholland.nl

Informatie en aanmelden bij Mia Pietersen, tel. 0299-640315 (na 20.00 uur), of m.pietersen@hccnet.nl

Kosten € 20. Aanmelding sluit een week voor de aanvang van het kamp!

Deze weekendkampen zijn ook toegankelijk voor leden van HINT Noordoost, HINT-Limburg en HINT-Noord-Brabant!

Ook de kinderclubs in Schoorl, Voorschoten en Almere!

HINT Noordoost organiseert ook weekendkampen.

Creativiteit: een onderdeelje van een groter geheel

Petra

Dinsdag 3 oktober 2006 hield Arie van Kessel in Echt een lezing met als basisvragen: "Is mijn kind hoogbegaafd? Is dat erg? Wat kan ik als ouder doen?"

In de uitnodiging stond:

"Arie van Kessel is directeur van een basisschool en al geruime tijd lid van het Zorgteam van HINT Limburg. Hij heeft onder andere vanuit zijn professie als leerkracht veel ervaring in het herkennen en begeleiden van hoogbegaafde basisschoolkinderen.

Arie heeft een eigen, originele kijk op hoogbegaafdheid en hij ontwikkelde methoden om de omgang met hoogbegaafde kinderen te versoepelen. Zijn visie op de begeleiding van deze kinderen is vernieuwend en vooral anders. Een avond met deze soms zeer eigenwijze leerkracht is zeker de moeite waard."

Eigenwijs ben ik ook, dus ik ging. Al bij de ingang was te merken dat het geen gewone avond ging worden. Een pen, een stapeltje papieren en een rode kaart werd ons in de handen gedrukt. Maar toen een drukgebarend mannetje ons even de opdracht gaf onze vragen eerst maar eens op te schrijven, voelde ik mijn eigen onderdrukte adhd-neigingen op komen: "Weg wezen!"

Hij verdween even en ik bleef zitten. Gedwee mijn vragen noteren. Ik was nog niet klaar of de drukte kwam weer te voorschijn. Echter met een vingertip veranderde hij van ADHD-er in een depressieve persoon. Toen begreep ik zijn opzet. Beide elementen herken ik ook in mijn eigen kinderen. Steeds liet hij ons andere facetten van onze kinderen zien.

Weer ging het een andere kant op dan ik eerst dacht. We moesten bij een aantal uitspraken aangeven of die van toepassing waren op onze kinderen. Zoals: apart gevoel voor humor, weinig slapen, enorm rechtvaardigheidsgevoel. Met plezier ontdekte ik dat ik er veel herkende. Maar hij schrok van onze hoge score en vroeg ons de mobieltjes maar weer aan te zetten. De oppas moest ons kunnen bereiken. Kinderen met zulke afwijkingen kon je oma toch niet toevertrouwen?

De uitspraken bleken juist uitzonderlijke situaties te omschrijven. Zoals hij zelf omschreef: "Heel lastig voor anderen, maar voor ons prachtig."

(Alle aanwezigen scoorden hun kinderen positief begaafd tot zeer hoogbegaafd. Soortgelijke vragen vind je ook bij www.HIQ.nl.)

Dat was nog maar een begin. Hij schetste ons een beeld van een school door de ogen van een kind dat pas als hij vijf is naar de klas wil komen. Een verbaasde juf, een directeur die begint over de peuterspeelzaal. "Nee", zegt het kind. "Ook niet geweest." Dan voel je de dwingende kracht van de maatschappij, want bij vier jaar hoor je naar school te gaan. Dan ben je al op de peuterspeelzaal geweest. Dat kan toch niet thuis, taalvaardig worden?

Dan mankeert er iets aan de ouders. Hierna mochten we aangeven wat de reactie van onze eigen kinderen is op schoolgaan: "Wil niet gaan", "klaagt na afloop", "doet wat moet", "doet iets

extra", "is zeer enthousiast". En direct daarna over 'thuis' en over 'vrienden'. Toen die combinatie van factoren ons duidelijk werd, werd het stil. We beseften waar het voor onze kinderen een strijd is.

Vijftig procent van de aanwezigen plaatsten hun kind bij de eerste twee items. Dus de helft van de kinderen is ongelukkig op school. Twintig procent voelt zich thuis niet thuis. Meer dan de helft heeft problemen met vrienden.

1 op de 5 scoort op alle drie de onderdelen hoog. Een zelfde groep ook laag. Gedragsproblemen zijn daar te voorspellen.

Maar er kwam nog meer.

Dat ging veel sneller. De intelligentie van ons kind schatten was niet zo moeilijk. En nadat we wisten dat motivatie gewoon af te lezen is aan: weerstand, ongevraagd meedoen en uitlokken, was dat ook niet meer zo moeilijk. Creativiteit, gemeten aan het maken van plannetjes, is dan ook gemakkelijk in te schatten. Nadat ook mijn burens

zo naar hun kind hadden gekeken voelde je duidelijk tevredenheid in de zaal. Dit zat wel snor, leek het. Maar als je dit ook koppelt aan de vorige drie zaken? Wat moet er dan gebeuren? Dat kregen we pas na de pauze te horen. Maar tien procent bleek passief in de creativiteit. De meeste ouders ervaren hun kinderen als normale hoogbegaafden. In potentie leek alles aanwezig. Als je beseft dat je kind hoogbegaafd is, dat je kind thuis laat zien intelligent te zijn, gemotiveerd is voor allerlei bijzondere zaken en creatief omgaat met zijn kennis, dan voel je je tevreden. Maar dan komt wel de verbazing over de ongelukkige gang van zaken op school, de ontevredenheid over de vriendschappen en soms ook over de problemen binnen het gezin.

Hij vroeg ons de mobieltjes maar weer aan te zetten. De oppas moest ons kunnen bereiken. Kinderen met zulke afwijkingen kon je oma toch niet toevertrouwen?

Dan wordt er ook nog verteld dat deze kinderen ook voor de school een probleem zijn. Een probleem dat daar niet is op te lossen. Wel kan de school 'helpen' het probleem te verzachten.

Maar het meeste doe je thuis, als ouder, als vader, als moeder. Niet als de nanny, de buurtwerker, de psycholoog, de vriendin, de hoogbegaafde observant. Je moet het doen als moeder, als vader.

En hoe? De meeste van ons deden het goed, vonden ze zelf. (85%)

Hoe?

Door je eigen kind competent te verklaren, niet door de school of de vrienden af te kammen. Je kind moet voelen en daarna zeker weten dat jij, moeder, vader, net zo bent als het kind. Dat jij ook soms eenzaam dacht te zijn. Dat jij soms ook dacht de enige op de wereld te zijn die zo is. Dat jij samen bent met nog zo'n groep 'uitzonderlijken'. Door een goede relatie te hebben met je kind. Dat jij als ouder door zelf te luisteren en zelf een ander te volgen, je kind dat kan leren. Door direct contact te maken, ook bij een teruggetrokken kind. Niet opdringen, maar er gewoon voelbaar zijn. Nooit meer "NEE" of "LAAT DAT". Maar op een manier zoals jouw eigen baas het ook niet kan: betrokken communiceren.

Door je kind vrijheid te geven, autonomie. En daar komen

we op het moeilijkste stukje. Vrijheid betekent grenzen. Nederland is vrij binnen onze staatsgrenzen. Daarbuiten zijn wij 'allochtonen', vreemdelingen. Maar binnen de eigen grenzen, zoals je huis of je eigen kamer, kunnen eigen regels zijn. Streng en duidelijk, met sancties. Maar let wel, de dreiging van sancties. Want elke grens dient bevestigd te worden. Elk kind moet een grens passeren om te ervaren waar de echte grens ligt, net iets verderop. Dat betekent veel praten en redeneren. Dat kunnen deze kinderen prima. Daag ze maar uit."

100% van de aanwezigen laat zijn kind voelen competent te zijn, 15% heeft geen goede relatie en 20% weet zelf al dat ze te weinig autonomie geven.

20% geeft aan te weinig kennis te hebben, een zelfde hoeveelheid mensen geeft aan best meer hulp te kunnen gebruiken. Iedereen had wilskracht genoeg. 10% zegt te weinig kennis en te weinig kunde te hebben. Dit is een uitdaging voor HINT.

Wij werden uitgedaagd om anders naar onze kinderen te kijken. Niet morgen, maar straks al, als we thuis komen. Maar eerst moesten we nog veel met elkaar praten. Er is werk te doen, thuis.

Begaafdheidsprofielscholen

Door het Ministerie van Onderwijs en verschillende VO-scholen is in 2003 de wens uitgesproken te komen tot de vorming van Begaafdheidsprofielscholen. Dit naar analogie van de cultuurprofielscholen en LOOT-scholen (Landelijk Overleg Onderwijs en Topsport).

Maximaal vijftientig scholen, verspreid over het land kunnen Begaafdheidsprofielschool worden. Deze scholen moeten aan een aantal uiteenlopende, strenge, criteria voldoen om het begeerde certificaat te krijgen. Voor uitgebreide informatie over dit project kunt u via www.infohoogbegaafd.nl na klikken op CPS en vervolgens op begaafdheidsprofielscholen VO een werkdocument downloaden met alle specificaties. Alle scholen zullen ieder op hun eigen wijze vormgeven aan het hoogbegaafdenbeleid.

Op donderdag 28 september zijn de eerste zes scholen gecertificeerd:

Hondsrug College in Emmen
Vechtdal College in Hardenberg
Bonhoeffer College in Enschede
Pallas Athene College in Ede
Stedelijk Gymnasium in Nijmegen
Grotius College in Heerlen

Ook in het primair onderwijs is steeds meer behoefte aan Begaafdheidsprofielscholen. Door het terugdringen van regelgeving en een zelfstandiger beleid hebben scholen meer ruimte om hun onderwijs zo te organiseren dat het past bij de eigen visie. Ouders van hoogbegaafde kinderen kiezen steeds vaker een school die past bij de pedagogische en didactische behoeften van hun kind. Afstand speelt daarbij nauwelijks een rol.

Op 25 september 2006 is er een pilot gestart met twaalf enthousiaste scholen. Samen met een aantal 'volg-scholen' wordt onderzocht aan welke voorwaarden basisscholen moeten voldoen om zich Begaafdheidsprofiel-school te mogen noemen.

Er wordt gestreefd naar een landelijk dekkend netwerk van vijftientig scholen voor primair onderwijs die kwalitatief hoogwaardig onderwijs en begeleiding bieden aan de specifieke doelgroep van (hoog)begaafde leerlingen.

Creatief? En hoe!

Anne-Marie

Dit themanummer van HINT gaat hoofdzakelijk over de creativiteit van onze kinderen. Maar ze hebben het niet van vreemden! Iedere ouder weet hoe creatief je vaak zelf moet zijn als je hoogbegaafde kinderen hebt. Thuis, maar ook als leerkracht op school bijvoorbeeld. En dat valt niet altijd mee.

Wie te maken heeft met hoogbegaafde kinderen wordt geconfronteerd met hun enorme vindingrijkheid en hun vermogen je te confronteren met eerdere uitspraken. Hun niveau van onderhandelen is fenomenaal. Voor leerkrachten is dat trouwens een perfecte graadmeter: alleen een hoogbegaafd kind dat zich veilig voelt in de klas zal dit talent gebruiken. Doet het dat niet, dan kun je er al bijna vanuit gaan dat het kind zich bij jou niet op zijn gemak voelt. Maar dat even ter zijde.

In de veilige thuissituatie is het soms erg moeilijk om je positie als opvoeder en verantwoordelijke gerespecteerd te zien. Menig ouder van hoogbegaafde kinderen kan bevestigen dat dit een grote mate van creativiteit vergt. Onderhandelingen zijn taboe, want die verlies je. Geldt trouwens ook voor leerkrachten: laat je niet verleiden tot onderhandelen,

want je zou wel eens tot de slotsom kunnen komen dat je leerling uiteindelijk de zaak zo heeft gedraaid dat jijzelf in de meest ongunstige positie verkeert.

Een heel herkenbaar probleem is de limiet die veel ouders, terecht, stellen aan de tijd die 'gamend' wordt doorgebracht met digitale kastjes. Ik ben bijzonder aardige voorbeelden van vindingrijkheid tegengekomen om dit probleem aan te pakken. Zeer doeltreffend schijnt het bezit van een paard of ander buitendier te zijn: de meeste hoogbegaafden hebben voldoende verantwoordelijkheidsgevoel om zich in ieder geval te kwijten van de minimale verzorgingstaken, waarvoor ze zich, jawel, heus moeten losscheuren van het hypnotiserende beeldscherm! Je hebt ze dan in ieder geval voor eventjes buiten. Ik ken ook ouders die er in geslaagd zijn om hun kinderen over te halen tot een (sport-)activiteit waarvan ze terecht vermoeden dat zij daarin zouden uitblinken. Zolang er genoeg competitie in zo'n activiteit zit, slaag je in je opzet. Een kennis liet jaren geleden een verwarmd zwembad in de tuin plaatsen om de kinderen op een makkelijke manier tot lichaamsbeweging aan te zetten om na een lange schooldag weer in balans te komen.

Heel vindingrijk vind ik de oplossing van een ouder die bij zijn hoogbegaafde kind de mogelijkheid van zelf energie opwekken onder de aandacht bracht, om vervolgens op subtiele manier allerlei oude maar voor het doel geschikte zaken in het schuurtje te leggen waarmee op alternatieve wijze energie opgewekt kon worden. De interesse van het kind was gewekt en hij bouwde samen met hem een vogelhuisje met verlichting op 'fiets'-energie. Uiteraard brandt de lamp inmiddels allang op zonne-energie, maar ook dit ter zijde.

Leerkrachten

Ondanks de problemen die ouders en kinderen soms ondervinden met leerkrachten die hun methodes van twintig jaar beproefd lesgeven stug doorzetten tot het bittere einde en daarmee de creativiteit van onze kinderen proberen te ondermijnen, ken ik zeker ook leerkrachten die bijzonder vindingrijk zijn in het bedenken van manieren om de bekende struikelblokken voor hoogbegaafden in

het onderwijs te omzeilen. Een basisschoolleerkracht verzon het volgende originele idee om haar leerlingen de tafels te doen automatiseren. Ze liet de kinderen een slinger van vermenigvuldigingen uitzetten door de gangen van het schoolgebouw en gaf hen daarna de opdracht om de

Hun vermogen om te onderhandelen is fenomenaal

kaarten met de juiste producten erbij te zetten. Ze liet hen de opdracht ook omgekeerd uitvoeren. Zelfs de hoogbegaafde kinderen hebben bij haar de tafels op een leuke manier geautomatiseerd.

Heel leuk is ook het idee van een school om kinderen weer in balans te brengen met behulp van een trimfiets. Al fietsend wordt een dynamo aangedreven die de stroom levert voor een cd-speler met popmuziek.

Op een basisschool kan dat allemaal wel, maar creatief zijn op een middelbare school is stukken lastiger. En toch kan het! Een lerarenopleider vertelde tijdens een lezing aan docenten het volgende leuke idee voor een vakoverschrijdende opdracht: het schrijven van een toneelstuk over Galileo in het Latijn. Geschiedenis, wiskunde en Latijn zijn hierin minstens vertegenwoordigd.

Ook beslist vindingrijk is de communicatiemethode van een docent, om contact te maken met een schijnbaar introverte leerling: de betreffende docent nam als uitgangspunt het gevoel van humor dat de leerling volgens de informatie van thuis had. De docent maakte gedurende de les volwassen grapjes die de twee jaar oudere leerlingen in die klas niet meteen begrepen, maar het jongere hoogbegaafde kind wel! Hij schiep daarmee een verbond dat hem met het kind in contact bracht en het in ieder geval in zijn lessen deed ontgooien.

In onze omgang met hoogbegaafde kinderen ben je als ouder, opvoeder of leerkracht genoodzaakt een grote mate van creativiteit aan de dag te leggen. Veel ouders, maar ook leerkrachten, onderschatten zichzelf hierin. En dat hoeft niet, want dat we met z'n allen vindingrijk zijn, dat blijkt wel!

De ontdekking van het muzikale talent

Carla Muijers

Kort voordat onze Quiringh 12 werd las ik in het Limburgs Dagblad een artikel over de hoogbegaafde Mo. Ik herkende bepaalde punten en heb direct actie ondernomen. Ik kreeg van HINT tips waar ik signaleringslijsten kon vinden en heb Quiringh laten testen door een door HINT aanbevolen orthopedagoog. Hij gaf destijds al aan dat hoogbegaafdheid erfelijk is. Toen wist ik nog van niets, nooit had een leerkracht of wie dan ook in die richting gedacht. Ik ben een zoektocht gestart, heb een flinke hoop informatie vergaard en sindsdien vallen alle puzzelstukjes op hun plaats.

Dat begaafdheid erfelijk is, daarover bestaat bij mij geen twijfel meer. Als moeder van een hoogbegaafde en zeer muzikale zestienjarige zoon wil ik hieronder mijn ervaringen weergeven.

Ik ben zelf de oudste dochter van een zeer muzikale vader. Hij speelde van kleins af aan bariton bij de plaatselijke harmonie. Op twaalfjarige leeftijd was hij zo goed dat hij soloutvoeringen gaf. Zijn leraren konden hem niets meer leren, maar zochten naar andere mogelijkheden. Ze verzochten een uit Amsterdam afkomstige muziekprofessor om hem te testen. Dat gebeurde en volgens deze professor was hij wel zéér begaafd voor zijn leeftijd. De muzikleraren verzochten deze professor om hem onder zijn hoede te nemen. Uit angst dat deze twaalfjarige binnen de kortste keren nog beter zou zijn dan hijzelf, zo motiveerde hij, weigerde de professor hem te onderwijzen. Het is treurig dat zulke kortzichtige mensen niet doorhebben dat ook zij sterfelijk zijn en dat ze door hun angst, die waarschijnlijk voortkomt uit een zwakke pedagogische opvoeding, hun eigen creativiteit blokkeren door hun kennis niet aan de volgende generatie door te geven. Dat ook ik wel wat van deze muzikaliteit had geërfd bleek toen ik tijdens de theorieopleiding op de muziekschool een klas mocht overslaan.

Toen onze zoon Quiringh net twee jaar was waren we op vakantie in Beieren. In een reusachtige feesttent speelde een groot Beiers orkest. We zaten vlak voor het podium, Quiringh ging op de tafel zitten en dirigeerde met zijn vingertjes exact de maat van het muziekstuk, zonder ook maar enig muziekonderwijs te hebben gehad. Enkele jaren later wilde hij graag op het orgel spelen dat ik uit mijn ouderlijk huis had meegenomen. We hebben hem op de muziekschool aangemeld voor theorielessen en een orgelleraar in de arm genomen die hem thuis les gaf. Na enkele weken gaf hij aan dat hij alles wat de juf in de les behandelde al lang wist. We hebben de juf hierover aangesproken en zij was bereid hem te testen. Uit de test bleek inderdaad dat hij alles wist en hij werd direct in de tweede klas geplaatst. Hij gaf weliswaar niet meer aan dat hij ook dit al snapte, maar op de manier waarop hij zijn huiswerk maakte en zijn blokfluitoefening oefende, namelijk alles in vijf minuten voordat we naar de les moesten vertrekken, bleek wel dat hij ook dit met links deed. Zijn huiswerk was perfect en hij speelde de blokfluitdeuntjes na 1x oefenen alsof hij nooit iets anders had gedaan. Na nog geen jaar orgelles vroeg Quiringh mij om de lessen van deze leraar alsjeblieft stop te zetten. Quiringh ergerde zich aan het feit dat deze man hem het volgende muziekstuk opgaf terwijl hij in het vorige nog foutjes maakte die de leraar niet corrigeerde. De lessen werden gestaakt en Quiringh heeft nooit meer orgel gespeeld. Na een jaar nietsdoen liet zijn creatieve muzikale geest weer

iets van zich horen. "Mam, ik wil een vleugel". Dit was voor mij wel een heel zelfverzekerde vraag waaruit ik kon opmaken dat het menens was. Hij wist heel goed wat hij wilde, een Steinway & Sons van iets meer dan 2,5 meter. Jammer, we hebben een woonkamer en geen concertzaal. We zijn een zoektocht door Nederland, Duitsland en België gestart om ons te oriënteren wat er zo al op de markt was en hebben een concertpiano aangeschaft. Hierdoor hebben we geen ruimteprobleem maar toch de mooie volle klank van een vleugel. Het was de moeite waard.

Toen de piano geleverd was pakte Quiringh zijn eerste pianoboek, bladerde het door met opmerkingen in de trant van: "dit is allemaal te simpel". Het op één na laatste stuk uit het boek voldeed enigszins. Hij ging zitten en begon 'zomaar' The Entertainer te spelen. Zijn lessen krijgt hij nu van een leraar die hem op zijn fouten wijst en hem helpt deze te corrigeren.

Na enkele maanden les behaalde hij zijn A-graad, de B-graad heeft hij overgeslagen en na twee jaar behaalde hij zijn C-graad. De examinatoren loofden hem en vertelden dat de meesten hier meer dan 7 à 8 jaar voor nodig hadden om zulke moeilijke stukken te kunnen spelen. Na drie jaar speelde hij, volgens zijn leraar, stukken die op conservatoriumniveau lagen. Gelukkig hoefde hij wat de keuze van de muziekstukken betrof niet in een strak keurslijf. Maar hoe dan ook, aan elk examen zijn bepaalde voorwaarden verbonden. Het niveau voor de D-graad heeft hij, maar hij zal er toch aan moeten geloven om die voor hem saaie etudes te moeten oefenen en niet alleen het hele Scott Joplin repertoire van Rags, als hij zijn diploma wil. Sinds enkele maanden heeft hij een nieuwe lerares die zeer enthousiast is over zijn kunnen. Ze heeft aangeboden om hem in een speciale klas met enkele andere, hiervoor geselecteerde, leerlingen te plaatsen. Tijdens een optreden in de concertzaal van de Maastrichtse muziekschool beoordeelden andere pianoleraars zijn kunnen. Na het optreden volgden vele schouderklopjes en complimenten. Quiringh vind het prachtig als hij mag optreden. Hij neemt ook graag deel aan het jaarlijkse 'Podium Vrij' dat voor de bovenbouwklassen van het voortgezet onderwijs wordt georganiseerd, ook al wordt hierop door bepaalde leerlingen en een enkele leerkracht laatdunkend en afgunstig gereageerd.

Op dit moment zijn de Rags favoriet en het is fantastisch om te zien hoe hij zich hierin vastbijt en soms urenlang oefent om ze zo perfect mogelijk te spelen. Zijn pianolerares had voorheen nog nooit van deze Rags gehoord,

maar ze vindt het prachtig als Quiringh nieuwe stukken inbrengt. Inmiddels is ook zij geïnfecteerd met de 'Ragkoorts'.

Het volgende stuk op zijn programma is een blues die hij ooit in een film hoorde. Helaas geeft de uitgever de bladmuziek niet vrij. Opgeven, vergeet het maar. Hij speurt al maanden op het Internet om ook maar de kleinste

kleinigheid hierover te vinden. Onlangs was het raak; het adres van een Amerikaanse piano-docente die het muziekstuk heeft opgeschreven aangaande op haar gehoor. Hij moet nog even afwachten of ze geen problemen krijgt met copyright en dan kan hij het van haar krijgen. Dit kan dus nog een poosje duren, maar hij heeft nog voldoende Rags om die tijd te vullen.

Activiteitenkalender

Wanneer?

Wat?

Waar?

HINT Noord- & Zuid-Holland

meer informatie op www.hintnoordzuidholland.nl

zaterdag 13 januari	kinderclub Schoorl	De Oorsprong, Schoorl
zondag 14 januari	kinderclub Voorschoten	Het Pluspunt, Voorschoten
zondag 14 januari	kinderclub BijdeHINT	Parkwijk, Almere
dinsdag 23 t/m zaterdag 27 januari	Nationale Onderwijs Tentoonstelling	Jaarbeurs Utrecht, 11A072
zaterdag 27 januari	kinderclub Schoorl	De Oorsprong, Schoorl
zondag 28 januari	kinderclub Voorschoten	Het Pluspunt, Voorschoten
dinsdag 30 januari	lezing Jet Barendrecht	Accent College, Vlaardingingen
zaterdag 10 februari	kinderclub Schoorl	De Oorsprong, Schoorl
zondag 11 februari	kinderclub Voorschoten	Het Pluspunt, Voorschoten
dinsdag 13 februari	lezing Heleen Wientjes	Mare Nostrum, Alkmaar
zondag 18 februari	kinderclub BijdeHINT	Parkwijk, Almere
dinsdag 20 februari	bestuursvergadering	Zoeterwoude
zaterdag 24 februari	kinderclub Schoorl	De Oorsprong, Schoorl
zondag 4 maart	kinderclub Voorschoten	Het Pluspunt, Voorschoten
zaterdag 10 maart	kinderclub Schoorl	De Oorsprong, Schoorl
zondag 18 maart	kinderclub BijdeHINT	Parkwijk, Almere
zaterdag 24 maart	kinderclub Schoorl	De Oorsprong, Schoorl
zondag 25 maart	kinderclub Voorschoten	Het Pluspunt, Voorschoten
weekend 24 en 25 maart	meisjeskamp	Stella Maris, Zandvoort
zaterdag 14 april	kinderclub Schoorl	De Oorsprong, Schoorl
zondag 15 april	kinderclub Voorschoten	Het Pluspunt, Voorschoten
zondag 15 april	kinderclub BijdeHINT	Parkwijk, Almere
weekend 21 en 22 april	jongenskamp	De IJmondtrekkers, IJmuiden

HINT Noordoost

meer informatie op www.hint-noordoost.nl

woensdag 10 januari	lezing Psychologie v.d. kindertekening	Steenwijk
zondag 28 januari	spe(e)lmiddag	Giethoorn
woensdag 31 januari	contactavond	Emmen
woensdag 7 februari	contactavond ouders groep 8 en VO	Zwolle
zondag 25 februari	spe(e)lmiddag	Giethoorn
dinsdag 27 februari	bezoek aan een bakkerij	Steenwijkerwold

HINTS CopyRight

is een uitgave van

en verschijnt 4 keer per jaar.

HINT Nederland is een federatie van verenigingen en een stichting voor belangenbehartiging van hoogbegaafden in onderwijs en ontwikkeling.

voor uitgebreide informatie:

HINT Nederland	Postbus 3074	5203 DB 's-Hertogenbosch	www.hintnederland.nl
HINT Noord-Brabant	Postbus 3064	5203 DB 's-Hertogenbosch	www.hint-noord-brabant.nl
HINT Noord- & Zuid-Holland	Postbus 32015	2303 DA Leiden	www.hintnoordzuidholland.nl
HINT Limburg	Havenstraat 16	6051 CR Maasbracht	www.hintlimburg.nl
HINT Noordoost	Sperwer 57	7731 KC Ommen	www.hint-noordoost.nl

redactieadres: redactie@hintnederland.nl

U kunt op elk moment van het jaar lid worden (€ 30 per jaar). Beëindiging van het lidmaatschap gaat in aan het eind van het kalenderjaar als uw mededeling voor eind november bekend is bij de ledenadministratie.